

JOHKAFANAS JOKIVENET ELVEBÅT

Revitalisering av kvensk, samisk og norsk elvebåattradisjon og kultur
i Vest-Finnmark

ELVABÅT FRÅ LAKSELV

BÅTBYGGJAR ABEL PEDERSEN

STØRST LENGD = 6,725 m BREIÐD = 0,84 m DJUPH = 0,20 m 002 =

MÅLESTAV = 1:20

BAKROMS

1:10

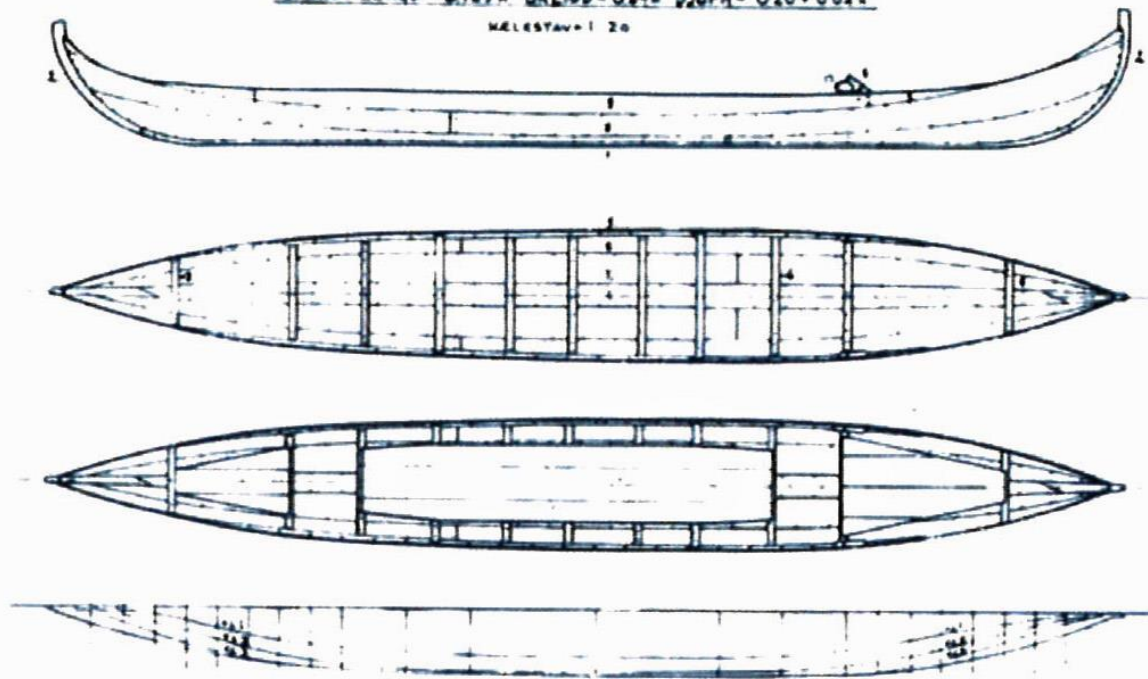
TYRESKURD GJENNOM ST. BANDET

BØRSTJUKEN = 17 Td. 13 cm

MÅLESTAV = 1:10

KL. 4/5

NAVNLISTA

- ① KJØL - GØLI
- ② STAMN - STAUNI
- ③ RONG - SIESTI
- ④ FRAMRONG - EDO-SIESTI
- ⑤ KJØLPEH - MANGABO
- ⑥ SAND - GAEY
- ⑦ KJØLBORDET - BØNJA
- ⑧ 2. BORDET - GULLE-LAUNA
- ⑨ EYNG - SØRABO
- ⑩ STYREÅR - MELA
- ⑪ AAR - ALEST
- ⑫ AUSEJER - GAUVIN
- ⑬ BAKRONG - BØRRA-SIESTI
- ⑭ STAKE - SAUNEN
- ⑮ SAUM - SAUNA
- ⑯ SKJØTT - SATCOT
- ⑰ HÅNLEBANDET - MANGAMULA

BERGEN 1 MARS 1934

Børsthaud Frøyrik

Bergen 1 mars 1934

Børsthaud Frøyrik

Hva har disse to bildene til felles?

Odvardt Helmoldt de Lode
Grafiker, Billedkunstner, Gravør

Født 1726, død 1757

Platen utført første halvdel av 1750-tallet; trykket

1767

<https://www.nasjonalmuseet.no/samlingen/objekt/NMK.2021.0112.070>

2025

<https://www.sorrisniva.no/no-experiences/elvebat-opplevelse-til-sierra>

Sorrisniva er et kvensk navn som betyr «brusende strøm» eller «brusende stryk»

Tradisjonsbærer: Samisk båtbygger Jouni Laiti – Tenon vene árbediehtu- ja máhttu / perimätieto- ja taito

October 28th, 2025

Tenon Vene

Home Products Contact

Products

5.5-meter river boat

Description
A traditional 5.5-meter Teno boat which is an excellent choice for salmon fishing. Accessories include the middle of the boat positioned control console with a steering wheel and a throttle lever for an outboard motor and a removable seat with a foldable backrest for rowing. The boat can be ordered with various constructions, materials and finishes.

Price
Price is determined by materials, accessories and finishes. For details and pricing, contact us with contact form that can be found on [contact page](#).

Images
Open slideshow by clicking images below.

Carta marina 1539 Olaus Magnus (1490–1557)

STREM

EPORIVM
MAXI

TORNIA

PIRKI

CHIM

MARE RORAC
PROLO
MAXIMA
MULTITUD

LAPPIA
ORIENTALIS

IGHIA
VLA

PESCHA

SILVALOCISIMA
LANDSRYGIA
DICTA

M

PENA

VASH

LOTR

P

KNUD LEEMS,
 Professor i det Lappiske Sprog,
 Beskrivelse
 over
 Finnmarkens Lapp
 Tungemaal, Levemaade og forrige Afg
 oplyst ved mange Raabberstykker:
 med
 J. E. GUNNERI,
 Biskop over Tronhiems Stift, og S. S. Theologiæ Do
 Anmærkninger;
 og
 E. J. JESSEN-S.,
 Justis-Raad, General-Kirke-Inspector og Cancellie-S
 ndling om de Norske Finners og Lappers Hed
 CANUTI LEEMII,
 Professoris Lingvæ Lapponicæ
 DE
 APPONIBUS FINMARO
 EORUMQVE LINGVA,
 VITA ET RELIGIONE PRISTIN
 COMMENTATIO,
 multis tabulis æneis illustrata:
 una cum
 J. E. GUNNERI,
 Episcopi Diocæs. & S. S. Theologiæ Doctoris,
 Notis;
 &
 E. J. JESSEN-S.,
 Confiliar. Justit., Rer. Ecclesiastic. p. utr. regni, Inspector, General. & Secretar. C
 tu Singulari de Finnum Lapponumqve Norvegiæ religion
 København, 1767. Trykt udi det Kongl. Bogenhush. & Bogenstrykkerie af G. G. Sa
 Oslo 1956

Knud Leems beskrivelse over Finnmarkens lapper 1767

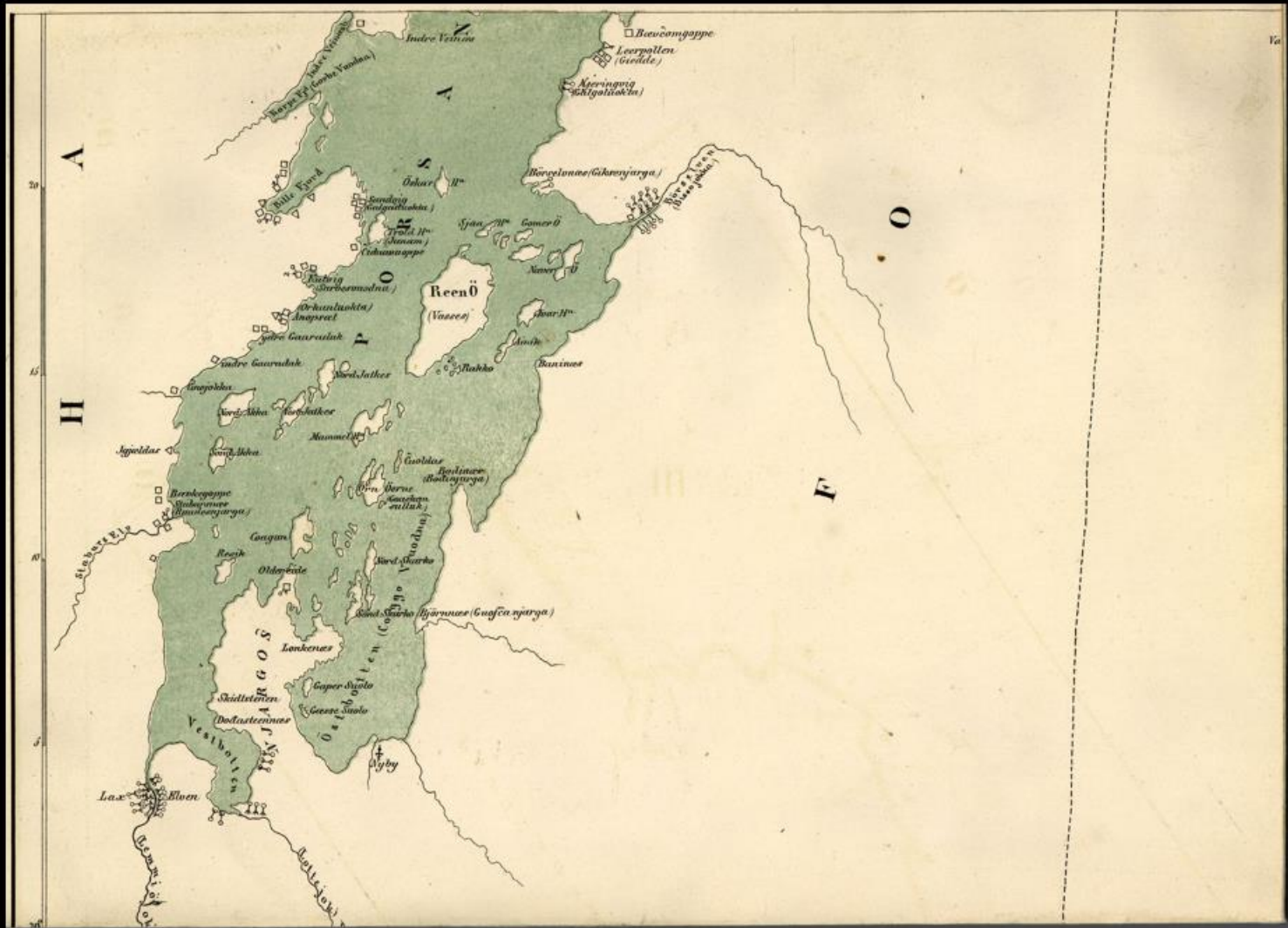
Nå om stunder fiskes det i nevnte Altenselv for det meste av 36 utnevnte menn, som delvis er lapper, og delvis lapplandske bønder av finsk opprinnelse, bosatt ved elvebredden. Til laksefisket bruker de stengsler av stokker og trær med blader, som de vadende fester i vannet ned til brystet på bunnen. Noen av disse stengslene settes med 2–3 skuddskudd avstand over hverandre ved bredden på den ene siden, og noen tilsvarende ved bredden på den andre siden av elven; og siden bare fire menn skal ha del i hver stengsel, lar man hver av dem ikke gå lenger enn et stykke ut fra elvebredden, omtrent midt ut i vannet, slik at laksen kan ha fri ferd både til de stengslene som er høyt oppe i elven, og til de som ligger nærmere sjøen, og slik at mennene som fisker i de øvrige stengslene kan fange laks like mye som de som bruker de nederste; dersom hver stengsel skulle nå tvers over elven fra den ene bredden til den andre, ville de som brukte de nederste få nesten all laksen, mens de som brukte de øverste fikk lite eller ingenting.

Ovenfor nevnte stengsler, som som sagt kun går et stykke ut fra elvebredden, settes én som går tvers over elven fra bred til bred; laksen som fanges i denne har alle fiskerne del i. (Se Tab. LXXI.) Når sommeren nærmer seg slutten, til den tid laksefisket vil opphøre, **drar alle fiskerne med båt og garn opp til ovennevnte elvefos**, hvor laksen som har gått forbi stengslene deres har samlet seg, men ikke kan komme lenger, fordi den bratte klippen og elvefossen hindrer videre ferd oppover. Derfra trekker de garnene ned elven til utløpet i det salte vannet, hvor de drar dem til land, og kan på en slik fangstgang få flere hundre laks på én gang, noe som er en stor glede å se.

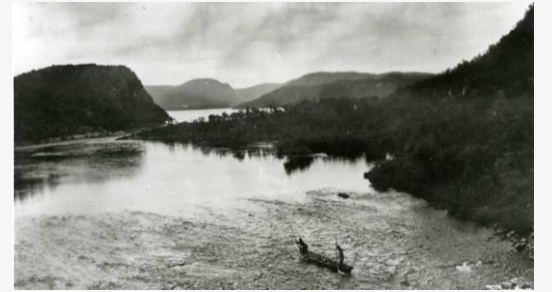

J. A. Friis Etnografiske kart 1861-62

Begynnelsen av 1900-tallet

Stumfilm: Lajla/Laila 1929

- ***Laila*** (originaltittel *Lajla*) er en svensk-dansk dramafilm fra 1929, i regi av George Schnéevoigt. Som litterært forelegg har man anvendt Jens Andreas Friis' roman, *Fra Finmarken. Skildringer*, fra 1881.
- *Laila* fra 1929 har blitt kalt den første norske filmen av internasjonalt format og førte til massivt internasjonalt turist virksomhet i området
- <https://tv.nrk.no/serie/kvenske-historier/sesong/3/episode/KMTE32003820>

6:30-7:50

A RESTORED SCANDINAVIAN EPIC BY GEORGE SCHNÉEVOIGT

1969
Skuvvanvárri/Skuanvaara/Skoganvarre
Foto: Richard Berg

Karhukostet, Lemmijoki 1970-tallet

NRK Sápmi Oddasat Våre artikler Her NRK Sámi Rádío Sær-, lule- og nordsamisk Ta kontakt med oss | Váldde oktavuoda minguin

Disse vil man ikke få kjøpt om noen få år

Den tradisjonelle elvebåtkulturen går mot sin ende, det er få igjen som kjenner til kunsten og ingen jobber for å berge den.

 Oscar Henrik Bli Næ
Journalist

Publisert 24. aug. 2015 i

 Artikkel er flere år gammel.

Disse tradisjonelle elvebåtene finner vi langs elvekanten nå men vil ikke være å finne i årene fremover slik situasjonen er nå.
FOTO: PIERA BALTO / NRK

2018

2018

	Norsk	Sámi	Suomi	Kvääni
1.	Elvebåt	Johkafanas	Jokivene	Jokivenet
2.	Årer	Áirrut	Airo	Airo
3.	Styreåre	Mealli	Mela	Mela, melo
4.	Staker	Čuoimmit	Sauva	Sauva, sauvooin
5.	Små bord foran og bak i båten i bunnen	Diljját	Penkki, teljo	Teljo
6.	Lange bord midt i båten	Lunkkat	Pohja	Pohja
7.	Stavn	Stávdni	Keula	Keula
8.	Forstavn	Ovdastávdni	Kokka	Etukeula
9.	Akterstavn	Maŋŋestávdni	Perä	Pöräkeula
10.	Esing	Ása	Laita	Riippo
11.	Keip	Ákŋu/Ákŋobealgi	Vetoaisa	Vetoaisa
12.	Øsekar	Ávskár	Äyskäri	Auskari
13.	Spant	Rággu	Kaaripuu	Kaari
14.	Kjøl	Gielas	Köli	Pohjapuu eli kööli
15.	Rong / Tversoverliggende båtskant, nærmest stavnene	Fierra/ ovdaskohtarággu/ mánŋneskohtarággu		
16.	tollegang (vanlig i sjøbåt)		Hankain	Hanka
17.	Nederste bord, nærmest kjølen	Čoavjefiellu	Pohjalauta	Pohjalauta
	Nest øverste sideboard	Ropmofiellu	Kylkilauta	Kylkilauta
				Päälilauta
18.	Fjølbit oppe ved stavnen fremme på elvebåten	Skávččet		
19.	Akterspeil	Liehkku		

Kvenske historier

2021

Kvenske historier

5. Bestefars elvebåt

<https://tv.nrk.no/serie/kvenske-historier/sesong/3/episode/KMTE32004220>

<https://vimeo.com/user6057120/review/293936941/636755b6b9>